

ÅRSPLAN FOR MELGÅRD BARNEHAGE SA

I årsplanen får du innsikt i barnehagens måte å jobbe på basert på barnehageloven og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Vi ser verden gjennom barnas øyne

Innhold

1. VELKOMMEN TIL MELGÅRD BARNEHAGE SA.....	3
1.1 STYRINGSdokumenter og planer	4
1.2 MELGÅRD BARNEHAGES VISJON	5
1.3 MELGÅRD BARNEHAGES VERDIGRUNNLAG.....	5
2. FOKUSOMRÅDE 2023-2025: PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ.....	6
2.1 BARNs MEDVIRKNING	6
2.2 VOKSNES ROLLE I BARNs TILKNYTNINGSLÆRING	7
2.3 VOKSNES ROLLE I BARNs LEK	8
2.4 MOBBING, KRENKELSER OG UTESTENGELSE	8
2.5 OMSORGSSVIKT OG OVERGREP	9
3. OMSORG, LEK, LÆRING OG DANNING	10
3.1 LEK	10
3.2 LÆRING	10
3.3 DANNING.....	11
4. BARNEHAGENS RUTINESITUASJONER.....	11
4.1 MÅLTIDER	11
4.3 LEVERING OG HENTING.....	11
5. STORE OVERGANGER FOR BARN	12
5.1 TILVENNING.....	12
5.2 OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN.....	12
5.3 OVERGANG BARNEHAGE SKOLE	13
6. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET OG LÆRENDE ORGANISASJON.....	13
7. SAMARBEID MELLOM BARNEHAGE OG HJEM.....	14
7.1 FORELDREMØTER	14
7.2 FORELDRESAMTALER.....	14
7.3 SOSIALE ARRANGEMENTER.....	14
7.5 INFORMASJONSSIDER	15
7.6 BRUKERUNDERSØKELSE.....	15
7.7 STYRET	15
7.6 FORELDRE RÅD.....	15
7.7 SAMARBEIDSUTVALG.....	15
8. SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER	16
9. BARNEHAGENS FOREBYGGENDE ARBEID.....	16

9.1 AKTIVITETSPLIKTEN	16
9.2 TRYGGHETSSIRKELEN	16
9.3 BARNAS VERNEOMBUD	16
9.4 JEG VET	17

1. VELKOMMEN TIL MELGÅRD BARNEHAGE SA

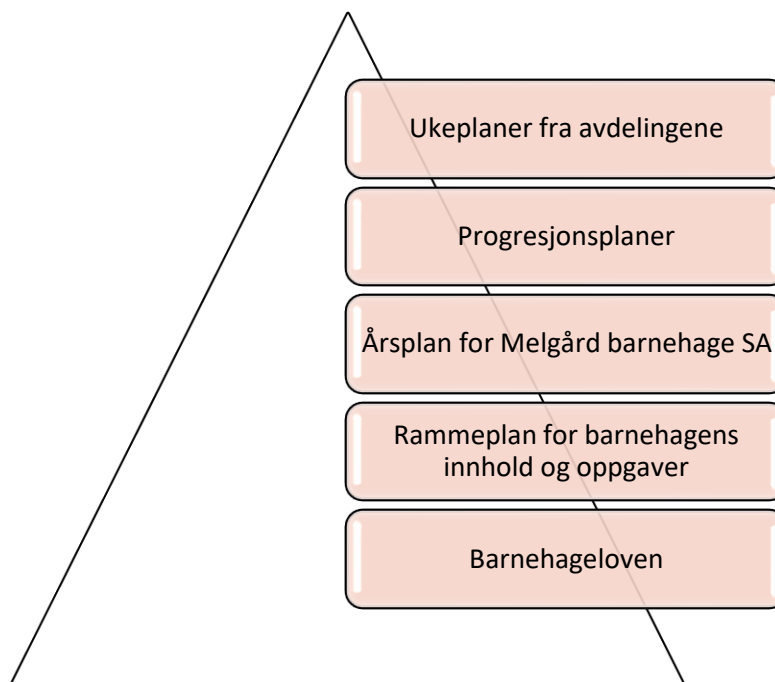
Barnehagen åpnet i august 2002, og er organisert som et samvirkeforetak. Det vil si at foreldrene er eiere av barnehagen og kjøper en andel for hvert barn som har plass i barnehagen. Samvirkeforetaket er underlagt vedtekter for Melgård barnehage SA. Årsmøte for alle medlemmene i samvirkeforetaket avholdes årlig, og behandler saker satt i vedtektene og velger representanter til eierstyret. Styret er barnehagens øverste organ mellom årsmøtene og har arbeidsgiveransvar, ansvar for økonomi, drift og vedlikehold i samsvar med de til enhver tid gjeldende regelverk. Styret behandler vedtektene for Melgård barnehage etter barnehagelovens § 8.

Barnehagen har 3 avdelinger, med plass til ca. 60 barn. Avdelingene er aldersinndelte.

Brumlemann har barn i alderen 1-2 år, Klatremus har barn i alderen 2-3 år, mens Knerten har barn i alderen 3-6 år. Barnehagen har åpningstid fra 06:45 til 17:15.

Barnehagen har stengt de to midterste ukene i juli, og stengt i romjulen. Barnehagen har redusert åpningstid i påsken fra 06:45-14:15 og fra 06:45-12:00 onsdag før skjærtorsdag. Barnehagen er i tillegg stengt fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret. Så langt det lar seg gjøre, følger vi skoleruta til Enebakk kommune når det gjelder avvikling av planleggingsdager.

1.1 STYRINGSdokumenter OG PLANER

Barnehageloven og forskriften ligger til grunn for alle offentlig godkjente barnehager, sammen med forskriften til loven tar den for seg barnehagens formål og innhold.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplanen er hjemlet i barnehagelovens § 2. Denne gir retningslinjer for barnehages verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Rammeplanen er lovforskrift og derfor et forpliktende arbeidsverktøy. Denne gir personalet en ramme å arbeide etter når de skal planlegge, gjennomføre, evaluere og dokumentere innholdet i barnehagen.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

Årsplanen har flere funksjoner:

- Den er arbeidsredskap for barnehagens personal.
- Den er utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen.
- Den er grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

Progresjonsplaner utfyller barnehagens årsplan og beskriver barns forventede utvikling på ulike områder gjennom barnehagetiden. Progresjonsplanene er vedlegg til årsplanen.

Ukeplaner ligger på Kidplan. Her finner dere også ukesrapport over uka som har gått og et lite frempek mot hva som skal gjøres neste uke.

1.2 MELGÅRD BARNEHAGES VISJON

«Vi ser verden gjennom barnas øyne»

Vi ønsker å ha en konkret visjon som sier noe om hvordan vi jobber i barnehagen. Visjonen og verdiene skal speile alt vi gjør i barnehagen, fra ord til handlinger.

1.3 MELGÅRD BARNEHAGES VERDIGRUNNLAG

Vi skal **anerkjenne** og **ivareta** hverandre og skape dager fylt med **glede**.

Verdi	Vi:	Vi gjør:
Anerkjenne	• Er inkluderende og imøtekommende • Er tolerante ovenfor ulikheter • Har et godt selvbilde	• Alle møtes med åpenhet, omsorg og engasjement • Vi ser enkeltbarnet i gruppa • Vi viser interesse for og er opptatt av alle barna i barnehagen
Ivareta	• Er omsorgsfulle ovenfor hverandre • Respekterer egne og andres eiendeler og konstruksjoner • Tar vare på naturen og miljøet rundt oss	• Vi ser på barna som likeverdige • Vi viser empati og veileder barna i hverdagen • Oppmuntrer, bekrefter og forsterker positiv atferd
Glede	• Er trygge • Opplever mestring • Latter og humor	• Vi er positive • Vi er engasjerte • Vi byr på oss selv • Vi er raus

2. FOKUSOMRÅDE 2023-2025: PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Fra nyttår 2023 ble nytt fokusområde innført. Psykososialt barnehagemiljø handler om å ivareta barnas psykiske helse og utvikling. Fokuset er på barns psykiske utvikling i det daglige barnehagelivet, forebygging av mobbing, krenkelser og utestengelse samt rutiner for å oppdage omsorgssvikt og overgrep.

Barnehageåret 2022/23 jobbet vi med kursing av personalet i modellen *Trygghetssirkelen*. Modellen tar utgangspunkt i forskning og erfaringer med tilknytningspsykologi gjennom de siste 60 årene og tar for seg hvordan man som voksen omsorgsperson forstår og møter barns følelsesuttrykk, samt hvordan man tar ledelsen på en måte der barnet lærer seg hvordan man går inn i- og vedlikeholder relasjoner i eget liv, som f.eks. vennskap.

Fra høsten 2023 vil vi fortsatt ha fokus på Trygghetssirkelen i daglig drift gjennom drøftinger på avdelingsmøter, personalmøter og plandager.

Parallelt jobber vi med barnas verneombud. Se punkt 9.3.

Vi vil også starte opp et nytt utviklingsprosjekt som har fokus på barnas lek og lekemiljøer. Vi har leid inn ekstern veileder fra STYD (STolt og YDmyk) som vil guide oss gjennom utvikling av det fysiske lekemiljøet til fordel for barns psykiske helse og hvordan ivareta vår rolle som gode tilretteleggere og veiledere i barns lek. Prosjektet har navnet *Utvikling av psykisk helsefremmende lekemiljøer*.

Les mer om STYD her: [Styd](#)

2.1 BARNES MEDVIRKNING

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 4

Det er de voksne omsorgspersonene i barnas liv som har ansvaret for at barn får yte medvirkning på eget liv, samtidig som de blir fritatt for ansvar de ikke ennå kan bære. Kompetent personale med gode kunnskaper om barn og barns utvikling vet at atferd er kommunikasjon. Barn i forskjellig alder har ulike måter å kommunisere sine ønsker og behov på, og omsorgspersonenes viktigste rolle er å gi barn innflytelse på egen hverdag, samtidig som man vurderer hvor stort ansvar barnet er rede til å ta i eget liv. Gjennom å støtte barna i disse prosessene, vil barnehagen legge til rette for at barn utvikler seg til å bli trygge, ansvarsfulle og reflekterte mennesker.

Hvordan ser dette så ut i praksis?

Det er i hovedsak to ulike perspektiver på barns medvirkning; det ene er det individuelle perspektivet og den andre er det kollektive perspektivet. Tolkningen av det individuelle perspektivet handler om barnets individuelle rettigheter, valgfrihet og selvbestemmelse. Det handler om å bli hørt og føle at man er viktig for fellesskapet. Samtidig som dette står sterkt, skal ikke barn overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta (Pålerud, 2013).

Barnehagen er et felleskap med mange individer som skal fungere sammen. Hva skal til for at alle skal kunne trives, oppleve utvikling og mening? Medvirkning er mer enn å gi barn valg. Medvirkning handler om å la barnet være deltakende ut ifra egne forutsetninger, og om å gi de en reell mulighet til å være med å påvirke egen hverdag. Dette igjen krever at de voksne i barnehagen evner å være seg bevisst hvordan de lar barn medvirke og at de skaper tid og rom for at dette kan skje. Tar man seg ikke tid til dette vil man kunne frata barna muligheten til å vise hvilken kompetanse de har og gjennom det også frata de mestringsopplevelser.

Medvirkning kan ikke oppnås gjennom å bruke spesielle program eller teknikker, det handler om en grunnleggende væremåte hos omsorgspersonene. Personalet i barnehagen har stor definisjonsmakt. Det er de som organiserer barnehagens fysiske miljø og barnehagens dagsrytme. Dette innebærer et ansvar når det gjelder å balansere medvirkning på individnivå opp mot gruppas behov når man skal tilrettelegge for lek, læring og danning.

2.2 PERSONALET'S ROLLE I BARNS TILKNYTNINGSLÆRING

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 1

God tilknytning er grunnsteinen i barns trivsel i barnehagen og ellers i livet. Forskning viser at trygg tilknytning er avgjørende for barns utvikling og læring. En viktig del av trygg tilknytning er tillit. Det er alltid den voksne omsorgspersonen til barnet som har ansvar for at tilknytningen er god. Tegn på at barn opplever trygg tilknytning i barnehagen kan være at de viser gjensidig glede over hverandres selskap, at de viser passe dose av hele følelsesregisteret, at de kontakter omsorgspersonene på eget initiativ, at de har et avslappet kroppsspråk i samspill, at de spør personalet om hjelp til praktiske ting og til hjelp i relasjoner til andre barn, samt at de bruker personalet som trygg base og trygg havn i løpet av dagen.

Det er alltid den voksne omsorgspersonen til barnet som har ansvar for å sikre trygg tilknytning. I barnehagen legger vi til rette for at barn skal danne gode relasjoner gjennom å:

- Være imøtekommende ovenfor foresatte til barnet og gi god veiledning.
- Vise profesjonell kjærighet til alle barn.
- Tone oss inn på barnas modus, forskjellige barn trenger forskjellig tilnærming.
- Se på atferd som kommunikasjon og prøve å forstå hva barnet forsøker å uttrykke gjennom sin atferd.
- Være fysisk og mentalt tilgjengelig for barnet, på barnets nivå.
- Tilrettelegge det fysiske miljøet slik at barna har møteplasser der de kan bygge relasjoner gjennom felles aktivitet.
- Ta ansvar for å danne god tilknytning til alle barn.
- Ta ansvar for å veilede barn i lek og konfliktsituasjoner.

2.3 PERSONALET'S ROLLE I BARN'S LEK

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 3*

Lek er barnets viktigste aktivitet i barnehagealder. Den har en helt spesiell egenverdi i barns liv og er sentral for utvikling og læring på alle områder. Lek er en aktivitet som barna selv tar initiativ til og drives av barnas egen indre motivasjon. Den og kjennetegnes av frivillig deltakelse, glede, fantasi, kreativitet, samspill, utfordring og problemløsning, nysgjerrighet og utforsking. Når barn får skape sitt eget univers og blir opptatt av leken er effekten størst. Dette krever tid, rom og god planlegging. Det krever også klare og forutsigbare rammer med stor grad av fleksibilitet. Det er derfor en av personalet viktigste oppgaver å sørge for at alle barn får delta i lek.

I barnehagen vår legger vi til rette for at alle barn skal få delta i lek gjennom å:

- Skape gode møteplasser
- Legge til rette for felles opplevelser som kan være grunnlag for leketemaer
- Bruke gruppeinndeling og være til stede der barna er
- Skjerme god lek og hjelpe de som gjerne vil være med inn i annen lek
- Sette i gang- og hjelpe barn til å videreutvikle lek
- Observere barnegruppa for å fange opp interesser og se behovene der og da
- Observere lek sammen med forsiktige barn og veilede dem inn i leken
- Veilede barn på å takle avslag i lek, og hjelpe de med å finne andre alternativer til aktivitet og lek.

2.4 MOBBING, KRENKELSER OG UTESTENGELSE

Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 4*

Krenkelser

Krenkelser kjennetegnes ved at det utøves negativ makt i form av ord, kroppsspråk eller atferd. Det kan f.eks. være kommentarer som virker sårende på barnet, kroppsspråk og mimikk. Himling med øynene, kjefting eller ironiske kommentarer til barnet kan også være eksempler på krenkelse av barn. Krenkelser kan derfor beskrives som en type maktmisbruk.

Utestengelse

Utestengelse er en egen form for krenkelse der et enkelt individ blir utestengt fra en eller flere arenaer. De vanligste måtene barn utestenger hverandre på er ved ignorering, utestengelse fra lek eller ved kommentarer som «du får ikke komme i bursdagen min». Noen ganger bidrar også foreldre til utestenging ved å oppfordre barnet sitt til ikke å leke med andre barn. I tilfeller der

foreldre opplever relasjoner barnet deres har til andre som problematisk, er det derfor viktig å involvere personalet i dette fremfor å prøve å styre eget barn til utestengelse av andre.

Mobbing

Mobbing kjennetegnes av gjentatte negative verbale, fysiske eller psykiske handlinger rettet mot enkeltbarn fra andre barn eller voksne. Maktforholdet er skjevt. Både gjentatte krenkelser og systematisk utestengelse kan betraktes som mobbing.

Barnehagens forebyggende arbeid mot krenkelser, utestengelse og mobbing

I Melgård barnehage jobber vi forbyggende mot krenkelser, utestengelse og mobbing ved å arbeide med god relasjonsbygging, inkluderende lek og skjerming av skjøre relasjoner, slik at de skal få utvikle seg. Barna skal bli møtt på følelsene sine og lære hvordan man får utløp for disse på en måte som ivaretar dem selv og andre rundt. I mange tilfeller jobber vi aktivt med å heve barns status i gruppa ved bruke vår kjennskap til barnet og dets styrker. Gjennom å involvere andre barn i aktiviteter som baret mestrer godt, bygges ny og endret relasjon og faren for krenkelser, utestenging og mobbing minsker.

Vi snakker om å sette grenser for seg selv og å respektere andres grenser på et aldersadekvat nivå. I dette arbeidet bruker vi daglig kommunikasjon i situasjoner som oppstår, snakker om temaet i samling, er tilstedeværende og observerende i barns lek og samhandling. Foreldre er også en viktig del av dette arbeidet, da de er barnas viktigste referansepunkt på hva som er greit å si og gjøre mot andre mennesker. Foreldresamarbeid, -samtale og -veiledning er derfor en viktig del av dette arbeidet. Krenkelser, utestengelse og mobbing kan utløse krav om aktivitetsplikt, som beskrevet i punkt 9.1.

2.5 OMSORGSSVIKT OG OVERGREP

Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 46. *rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 1*

Personalet i barnehagen er pålagt å være oppmerksomme på, og melde ifra, dersom de mistenker at barn blir utsatt for omsorgssvikt og overgrep. I slike situasjoner har vi strengere taushetsrutiner enn ellers. Dersom en ansatt f.eks. reagerer på et barns atferdsendring, uttalelser eller merker på kroppen, skal dette kun drøftes med pedagogisk leder på avdelingen eller daglig leder. Etter drøfting vil det bli tatt en avgjørelse på hva videre oppfølging vil være. Eksempler på oppfølging kan være barnesamtale, samtale med foreldre, anonym drøfting med barnevernet, eller i alvorlige tilfeller bekymringsmelding til barnevernet og i noen tilfeller politianmeldelse. Oppfølgingen vil altså ta utgangspunkt i graden av bekymring man har for barnets sikkerhet, og all informasjon til øvrig personale gis kun dersom et er nødvendig for at de skal kunne ivareta det aktuelle barnet på hensiktsmessig måte.

Tegn på at barn blir utsatt for omsorgssvikt eller overgrep kan være plutselig endringer i atferd, endringer i rutiner, barnet vil ikke ha fysisk kontakt, barnet virker skvetten og/ eller engstelig, barnet motsetter seg sterkt bleieskift eller hjelp ved toalettbesøk, barnet viser ekstrem atferd (f.eks. utagering, tilbaketrekking eller upassende seksuell atferd), barn kommer med uttalelser du forstår ikke stemmer eller som er bekymringsfulle i seg selv eller uttalelse fra barnets omsorgspersoner. Det er sjelden en type atferd som utløser bekymring.

I barnehagen jobber vi med å avdekke omsorgssvikt og overgrep ved å bygge gode relasjoner til barna. På denne måten bygger vi tillit. Hos de yngste barna er observasjon og kommunikasjon med foreldre den viktigste kilden til informasjon. Etter hvert som barn blir eldre, vil også uttalelser fra barna selv og aktiv jobbing med barns kunnskap rundt temaet være gode arbeidsmetoder. Her inngår både daglig arbeid med barns grenser, barnesamtaler og bruk av opplegg som f.eks. Jeg vet (se punkt 9.4) Barnehagen har også en ansatt som er Barnas verneombud. (se punkt 9.3)

3. OMSORG, LEK, LÆRING OG DANNING

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 3

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 3

3.1 LEK

Lek er barnas viktigste aktivitet i barnehagealder og et stykke opp i grunnskolen. Gjennom lek utvikler barna evner, ferdigheter og strategier for å omgås andre mennesker. De opplever humor og glede som er en viktig del av livsmestring. Å være i god lek sammenliknes ofte med å være i flytsone der man kun har fokus på det man driver med og mister begrep om tid og rom. Det har store fordeler for velvære, livsmestring, sosial fungering, konsentrasjon, motivasjon, læringsevne og mestringsfølelse.

I Melgård barnehage legger vi til rette for lek ved å planlegge aktiviteter basert på barnas interesser og rammeplanens innhold. Vi tilbyr variert aktivitet og god tilgang til variert lekemateriell både inne og ute.

3.2 LÆRING

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 3

Barnehagen jobber ut ifra et utvidet læringsbegrep, der hele kroppen og alle sanser er viktige å ta i bruk. De minste barna har stort utbytte av mange og varierte sanseopplevelser. Det er en viktig oppgave å legge til rette for dette gjennom aktiviteter, turer og samspill med personalet og andre barn på avdelingen.

Etter hvert som barna blir større, og får en mer utvidet forståelse av verden, utvider vi også tilbudet på aktiviteter de har tilgjengelig i hverdagen sin. Sentralt i barnehagens læringssyn er barns medvirkning.

I Melgård barnehage legger vi til rette for barns læring gjennom at personalet er oppmerksomme på hva barn er opptatt av og tar utgangspunkt i dette når aktiviteter planlegges, gjennomføres og evalueres. Aktivitetene skal ha forankring i rammeplanen, som blant annet beskriver 7 fagområder.

3.3 DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kap. 3

Danning beskrives som en menneskelig prosess som foregår fra vugge til grav. Den innebærer all personlig utvikling og er et omfattende tema. Sentralt i barnehagens danningssyn er identitetsskaping som grunnlag for utvikling av god selvfølelse og god sosial fungering.

I Melgård barnehage legger vi til rette for gode dannelsprosesser ved å jobbe systematisk for at alle barn får god tilknytning til personalet. Gjennom å være i godt samspill med barna kan personalet tilrettelegge for gode dannelsprosesser. Det gjør vi bl.a. gjennom å tilrettelegge for mestringsfølelse, vennskap, medbestemmelse, psykisk robusthet og utvikling av god selvfølelse.

4. BARNEHAGENS RUTINESITUASJONER

4.1 LEVERING OG HENTING

Levering og henting av barn i barnehagen er det vi kaller en overgangssituasjon. For de fleste barn går dette helt greit, og de er i aktivitet så fort de kommer inn på avdelingen sin. Noen kan allikevel synes det er vanskelig å både komme og gå, og vi anbefaler dere å ha god kommunikasjon med personalet rundt dette. Personalet i barnehagen har kunnskap og erfaring om disse problemstillingene, og det kan være mange grunner til at barnet vegrer seg og tilretteleggingen må derfor tilpasses den enkelte familie. En god huskeregel for alle er at barnet ditt trenger ta farvel på morgenen og at du er innstilt på å høre på barnet ditt når du henter. Barnet ditt gleder seg til å møte deg når du kommer.

4.2 MÅLTIDER

Vi er opptatt av å ivareta måltidenes pedagogiske funksjon. Et måltid er mer enn å få i seg maten. Det er en sosial arena for undring og gode samtaler, språkutvikling, trening i å gi omsorg ved å hjelpe andre, opplevelse av trygget og tilhørighet ved å bli hjulpet og økt selvfølelse ved å mestre nye ferdigheter.

Det er viktig at alle får ro til å spise i sitt tempo. For å få til dette sitter personalet sammen med barna. Samtidig skal vi legge til rette for måltidsglede, samtale og fellesskapsfølelse. Dersom barna ikke vil ha maten, oppmuntres de til å spise det de liker og til å øve seg på nye smaker.

Dette er en viktig og til tider krevende jobb, som krever fullt fokus fra personalet. Dette er viktig å tenke på både for andre fra personalet, som går gjennom kjøkkenet under måltid, og for foreldre dersom man leverer eller henter i løpet av måltidet.

4.3 GARDEROBESITUASJONEN

Vi skal bruke garderobesituasjonen til å få til gode samspillsituasjoner hvor vi lærer og motiverer barna til å kle på seg selv, og til å bli selvstendige i forhold til rett klær til rett vær. Vi har både tid og rom til den gode samtalen underveis.

4.4 BLEIESKIFT/ TOALETT

I likhet med garderobesituasjonen er bleieskift en god anledning til å skape nære og gode relasjoner med barna. En unik stund hvor en voksen og et barn deler et lite øyeblikk i løpet av en hel dag. Vi legger til rette slik at stunden er preget av nærhet og kontakt og ikke et ønske om å bli fortrest mulig ferdig.

Å gå på do er for noen barn en litt skummel affære. Vi legger til rette for at de som vil ha følge av en voksen får det. De som vil ha døra lukket eller åpen, får det. Etter hvert som barna mestrer selv å si fra når de skal på do, blir de mer og mer med på de faste tidene avdelingene minner alle om å gå.

5. STORE OVERGANGER FOR BARN

5.1 TILVENNING

Å starte i barnehagen er en stor forandring i et barns liv. Foresatte kan også ha spørsmål og usikkerheter knyttet til barnehagestart. Når dagen kommer er det viktig at barnet og foresatte allerede har litt kjennskap til lokalene og personalet de møter. Det er viktig å ha tid til den prosessen barna skal gjennom, der foresatte overlater omsorgen til personalet. For noen barn går det ganske knirkefritt, for noen går det fint til å begynne med før barnet får en reaksjon etter noen uker, og for noen er barnehagestart en krevende periode. I alle tilfeller er det viktig med god forberedelse, tid og kommunikasjon til beste for barnet og familien.

Alle som får plass i vår barnehage får utdelt et hefte som omhandler tilvenning. Her kommer vi med noen gode råd og tiltak som er ment som forberedelse for barnet og de foresatte. Vi har både foreldremøte, samtale og besøksdager på våren før hovedopptaket. Ved tilvenning utenom hovedopptaket vil vi tilby samtale og besøk i forkant av oppstart. Familien får en egen primærkontakt på avdelingen som har hovedansvar for å ta dem imot og følge dem opp i begynnelsen.

Noe av det viktigste å tenke på er å sette av god tid, slik at overgangen blir så myk som mulig.

5.2 OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Melgård barnehage er delt inn i tre avdelinger etter alder. Dette betyr at barn som starter her i 1-års alderen vil bytte avdeling to ganger før de starter på skolen. Når barna skal bytte avdeling, vil de få et velkomstbrev fra den nye avdelingen. I løpet av vårhalvåret vil barnehagen starte opp med systematiske besøk på ny avdeling. En av personalet som kjenner barna er til stede på den nye avdelingen sammen med barna. Målet vårt er at barna blir kjent med nye rom og personale, at de blir nysgjerrige på nye og spennende utfordringer og at de kan bli gjenforent med de barns som byttet avdeling i fjor og danne grunnlaget for nye relasjoner med barna og personalet på den nye avdelingen.

5.3 OVERGANG BARNEHAGE SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for en god overgang til første klasse og SFO. Barnehagen skal legge til rette for at barnet kan ta avskjed med barnehagen på en god måte og glede seg til skolen/SFO. Vi ønsker at barnet skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole/SFO, og arbeider i tråd med «Plan for overgang barnehage-sfo-skole i Enebakk kommune». Førskolegruppa går på turer til skolen i løpet av året, benytter seg av skolens uteareal for å bli kjent og får låne et klasserom i løpet av våren. SFO inviterer oss på besøk en dag i vinterferien. I barnehagen er de eldste samlet en gang i uka i Førskoleklubben. Turer og besøk til Hauglia og møter med de andre barna i barnehagene på Flateby kommer i tillegg til dette.

6. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET OG LÆRENDE ORGANISASJON

*«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes»
(Rammeplanen, 01.08.2017)*

For sikre at vi tenker og handler systematisk og langsiktig er det viktig med god planlegging, dokumentasjon og evaluering. Dette er viktig for å sikre at vi har kontinuitet og progresjon, både for enkeltbarn og hele barnegruppa. Gjennom planlegging, dokumentasjon og evaluering skal vi sikre at rammeplanen følges, og samtidig sørge for faglig oppdatering av personalet..

Barnehagens rammeplan skal alltid være grunnlag for planleggingen i barnehagen. Et sentralt punkt her er barns medvirkning. Derfor vil vi alltid ta utgangspunkt i barns innspill og interesser under planleggingen. Dette innebærer også at vi planlegger spontant, og at aktiviteter kan oppstå i her-og-nå situasjoner ut ifra barnas innspill og initiativ. Tilbakemeldinger fra foresatte er også en viktig del av vår langtidsplanlegging. Vi bruker informasjon fra foreldresamtaler, daglige tilbakemeldinger, innspill fra SU og fra foreldreundersøkelsen. Årsplanen ligger på barnehagens nettside og ukeplaner finnes i kalenderen på Kidplan.

Dokumentasjon er en viktig del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Vi bruker i hovedsak dokumentasjonen til å evaluere eget arbeid, og til å vise foresatte og andre hva barnehagehverdagene inneholder. I personalgruppa bruker vi bilder, praxisfortellinger og refleksjon over egen praksis til å finne relevant fagstoff for å utvikle egen kunnskap og handlemåte. Dokumentasjon for å vise frem arbeidet i hverdagen er synlig i barnas opplevelsesmapper, som henger på avdelingene, ukentlige tilbakeblikk og bilder på Kidplan, i avdelingenes planer og evalueringer og på bildepresentasjoner på foreldremøter og felles arrangementer.

På bakgrunn av tilbakemeldinger fra foresatte, både i det daglige og gjennom den årlige brukerundersøkelsen vurderer vi arbeidet vårt. Dette gjør vi på avdelingsmøter, personalmøter, ledermøter, pedagogdager og på plandager. Vi må også gjøre fortløpende evalueringer og justeringer i hverdagen ut fra situasjoner og tilbakemeldinger til hverandre. For å sikre barns medvirkning er det viktig at vurdering og justering av arbeidsmetoder tar utgangspunkt i barnas interesser og behov.

7. SAMARBEID MELLOM BARNEHAGE OG HJEM

*«Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene»
(Rammeplanen, 01.08.2017, s.29)*

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som utgangspunkt og mål. Foresatte har hovedansvaret for sitt barns trivsel og utvikling og barnehagen skal være et supplement til foreldrerollen. Hjem og barnehage skal derfor fungere som utfyllende arenaer. Et godt samarbeid mellom barnehage og hjem avgjørende for barnets tilknytning, utvikling og trivsel.

Foresatte er den viktigste omsorgspersonen i barnas liv. Selv om barnet har profesjonelle voksne rundt seg i barnehagen, er det fortsatt foresatte selv som kjenner og er ekspert på eget barn. Det er viktig at foresatte skal føle seg trygge på at barna har det godt i barnehagen, det vil ha en positiv effekt på barnas opplevelse av seg selv og av egen barnehagehverdag.

7.1 FORELDREMØTER

Vi har to felles foreldremøter per år, samt ett for nye foresatte før sommeren. På disse møtene vektlegges gjensidig forventningsavklaring mellom barnehage og foresatte. Høstens foreldremøte er gjerne informasjon og dialog, mens vi etterstreber å få vårens foreldremøte til å bli et tema møte med evt. foredrag. Vi ønsker at samarbeidsutvalget kommer med innspill på agendaen for foreldremøtene.

7.2 FORELDRESAMTALER

Vi har foreldresamtaler hvert halvår. Her får foresatte uforstyrret mulighet til å snakke med personalet om eget barns hverdag, utvikling og trivsel i barnehagen. Foreldresamtaler er fortrolige, og her kan man få avklart verdi- og interessefellesskap og eventuelle utfordringer. Dersom noen har behov for en samtale utover de planlagte foreldresamtalene er det bare å be om dette. Det er viktig at foresatte ikke blir gående med bekymringer eller ubesvarte spørsmål.

Vi kan tilby veiledning ved behov. Denne kan gis av barnehagens pedagogiske personale, eller fra eksterne samarbeidsinstanser. Barnehagene i Enebakk har et godt samarbeid med helsestasjon, PPT, fysioterapeut, logoped m.m., hvor vi kan være behjelpelige med tverrfaglig samarbeid eller sette dere foresatte i kontakt med disse instansene.

7.3 SOSIALE ARRANGEMENTER

Vi har ulike sosiale sammenkomster i løpet av året, som for eksempel foreldrekafe, sommerfest, luciafeiring m.m. Dette er fine arenaer for å bli kjent med andre foresatte i barnehagen. Under disse sammenkomstene har personalet kun ansvaret for de av barna som ikke har foresatte til stede og dette henger sammen med sikkerheten rundt brannrutinene våre, at vi skal ha tid til å snakke med dere foreldre og praktiske oppgaver for personalet på disse arrangementene.

I tillegg arrangerer også SU dugnader hvert halvår, hvor det både er fokus på dugnadsarbeid og at det skal være en sosial møteplass for foresatte.

Vi oppfordrer dere til å møte på så mange arrangementer som mulig. Både for barnas skyld og for å bygge sosialt nettverk med de andre foreldrene i barnehagen.

7.5 INFORMASJONSSIDER

Kidplan

Kidplan er barnehagens digitale kommunikasjonsplattform til foreldrene. Her finnes en kalender med oversikt over aktiviteter og arrangementer. På Kidplan melder foreldrene fravær og ferie for sitt barn og kan kommunisere med avdelingen via meldinger. Det er også her man svarer på alle tillatelser tilknyttet GDPR, som bildebruk og bruk av personlige opplysninger.

Hjemmeside

[Melgård barnehage](#) er vår hjemmeside. Her står det mye nyttig informasjon om barnehagen, vårt verdigrunnlag og vår måte å jobbe på. Du finner bl.a. åpningstider, oversikt over plandager og ferier, årsplanen og vedtektene her.

Sosiale media

Barnehagen har Instagram og Facebook. Her legges det ut bilder og informasjon om aktiviteter vi holder på med. Bildebruken bestemmes av tillatelsene foresatte har krysset av for på Kidplan.

7.6 BRUKERUNDERSØKELSE

Vi har en brukerundersøkelse hvert år gjennom UDIR. Her har foresatte mulighet til å uttale seg og å påvirke forhold i barnehagen. Vi legger ned mye arbeid i etterkant for å følge opp resultatet av denne og ønsker derfor at alle foresatte tar seg tid til å svare på denne.

7.7 STYRET

Melgård barnehage SA er et samvirkeforetak eid av foreldrene som til enhver tid har barn i barnehagen. Foresatte eier en andel per barn. Styret er valgt av foresatte på årsmøtet. De har ansvar for at barnehagen drites godt økonomisk og er arbeidsgivere for personalet i barnehagen. Du kan lese mer om styrets oppgaver i barnehagens vedtekter for samvirkeforetaket.

7.6 FORELDRERÅD

Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnehagen og blir avholdt en gang per år. *Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.* (Barnehageloven §4) Dette skal være et forum hvor alle foreldrene kan møtes og diskutere ønsker og behov og komme med forslag.

7.8 SAMARBEIDSUTVALG

Samarbeidsutvalget består av to foresatte, to ansatte fra barnehagen og en representant for eier. Samarbeidsutvalget skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og hjemmene. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Su godkjenner årsplanen, er delaktig i å arrangere dugnader og sosiale arrangementer i barnehagen. Foreldrerepresentanter i SU skal ta opp eksterne spørsmål på veiene av foreldrene både saker av prinsipiell natur eller mer praktisk relaterte saker. SU kan ikke behandle saker som er underlagt taushetsplikt, slik som saker angående enkeltbarn eller organisering av barnegrupper.

Foreldrenes representanter til SU velges blant avdelingenes foreldrekontakter på foreldrerådsmøte.

8. SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

«Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp» (Rammeplan 01.08.2017, s.40)

Vi samarbeider med PPT (pedagogisk-psykologiske tjeneste), logoped, barneverntjenesten, helsestasjonen, kommunens barnehageadministrasjon, de andre barnehagene i kommunen og Hauglia skole.

En gang i måneden deltar ledergruppa og daglig leder i ressursteam. Her er helsestasjonen og PPT faste deltakere, barneverstjenesten deltar på to møter i året og andre instanser i kommunen kan delta på forespørsel. Ved drøfting av individsaker må samtykke innhentes fra foresatte.

9. BARNEHAGENS FOREBYGGENDE ARBEID

Konsekvensene av å utsettes for vold, overgrep eller krenkelser kan være store i et livsløpsperspektiv. Å arbeide forebyggende er derfor viktig for hvert enkelt barn og familie, men også samfunnet som helhet.

9.1 AKTIVITETSPLIKTEN

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken. (Barnehageloven §42)

Når det meldes fra- eller oppdages av barnehagen selv, at et barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø skal det utarbeides en skriftlig plan over tiltak for å løse problemet. Dersom det mistenkes at en ansatt i barnehagen krenker barn inntreer skjerpet aktivitetsplikt. (Barnehageloven §43)

9.2 TRYGGHETSSIRKELEN

Trygghetssirkelen (COS-P) er i utgangspunktet et foreldrekurs som setter fokus på hvordan barn uttrykker behov og hvordan omsorgspersonene kan møte disse behovene og sette grenser på en god måte. Kurset bygger på 60 år med forskning på tilknytningspsykologi.

Melgård barnehage har deltatt i felles kompetanseløft i kommunen der det ble bevilget midler til å utdanne veiledere i hver barnehage. I vår barnehage er daglig leder og en av pedagogene sertifisert i Trygghetssirkelen. Daglig leder sitter også i felles arbeidsgruppe i kommunen der arbeidet med dette organiseres, samordnes og utvikles. Personalet i Melgård barnehage ble kurset i COS-P barnehageåret 2022/23.

Det holdes jevnlig kurs for foreldre i kommunen og barnehagen bruker tankegangen som en del av sin pedagogiske plattform.

9.3 BARNAS VERNEOMBUD

Barnas verneombud er en satsning fra PBL i samarbeid med Stine Sofies stiftelse. En ansatt i barnehagen har et ekstra ansvar sammen med styrer for å drive det forebyggende arbeidet, og se de sårbare barna. Sammen skal barnas verneombud og styrer i hver barnehage sørge for å heve kompetansen til de ansatte for å kunne forebygge, varsle og bidra til å hjelpe de minste og

mest sårbare i samfunnet innenfor områdene vold og overgrep, barnehagemiljø, mobbing og krenkelser samt barn med behov for spesiell tilrettelegging

9.4 JEG VET

De eldste barna i barnehagen har et eget opplegg som er utviklet for å forebygge mobbing, vold og seksuell trakassering. Barnehager har et ansvar for å bidra til at alle barn får denne opplæringen, og for å forebygge og avdekke vold mot barn. Dette er bestemt i Barnekonvensjonen og rammeplan for barnehager. Den digitale læringsplattformen er utviklet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i samarbeid med Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og ledende fagmiljøer. Foreldrene får god informasjon om innholdet i forkant og underveis i prosessen.